

12.10.2018

- 1-
I) Epiktetos II) Sokrates III) Thales IV) Aristoteles
V) Gorgias

Verilen filozoflardan hangileri Anadolu'da yaşamıştır?

- A) I, II, III
B) I, III, IV
C) I, III, V
D) II, III, IV
E) III, IV, V

2-Thales, Milet (Aydın)'te yaşamıştır. Felsefe alanında, evreni açıklarken tüm varlıkların "su"dan oluştuğunu savunmuştur. Milet okulunu kurmuştur. Felsefenin yanı sıra matematik, astronomi alanında çalışmaları vardır.

Herakleitos, Efes (İzmir)'te yaşamıştır. Evrenin ilk ilkesi olarak "ateş"i ileri sürmüştür. Değişim ile ilgili düşünceleriyle çağların ötesine geçen bir etki bırakmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Thales ve Herakleitos için söylenebilecek ortak bir yargı değildir?

- A) Anadolu'da yaşamış filozoflardır.
B) Değişim ile ilgili düşünceye sahiptirler.
C) Varlığı; su, ateş gibi unsurlarla açıklamışlardır.
D) Evrenin ilk ilkesini açıklarken doğadaki varlıklara başvurmuşlardır.
E) Doğayı gözlemlmeleri felsefelerini oluşturmada etkili olmuştur..

3-İlkçağ felsefesi deyince yaygın olarak Yunan felsefesi akla gelir ancak İlkçağ kavramı çok geniştir. Bu uzun zaman aralığında birçok kültür doğup gelişmiştir. Mısır, Mezopotamya(Sümer, Akad, Babil, Asur), Hitit, Fenike, Yahudi, Yunan, Pers, Roma, Kartaca kültürlerini de İlkçağ felsefesi içine dahil edebiliriz.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşabiliriz?

- A) Yunan felsefesi ilkçağ'da varolmuş bütün toplumları temsil eder.
B) İlkçağ felsefesi denince yalnız Yunan felsefesi akla gelmelidir.
C) İlkçağ felsefesi kavramı kronolojik olarak yalnızca bir dönemi ifade eder.
D) İlkçağ Felsefesi bir çok kültür ve düşünceyi içine alır.
E) İlkçağ Felsefesi miladi yılın başlamasıyla ortaya çıkmıştır.

4- Herakleitos, "Bir nehirde iki kez yıkanılmaz." sözünü ne için ifade etmiştir?

- A) Değişmeyen tek şey değişimin kendisi olduğu için
B) Evrenin ana maddesi su olduğu için
C) Evrenin ana maddesi belirsiz olduğu için
D) Varlık değişmez ve bir olduğu için
E) Varlıkların ana maddesi hava olduğu için

5-Sokrates'in bilginin açığa çıkarılması amacıyla kullandığı "karşılıklı konuşma" (diyalog) yönteminin aşamaları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) İroni ve kaotik
B) İroni ve maiotik
C) Maiotik ve septik
D) Maiotik ve ironi
E) Kaotik ve ironi

MÖ 6.-MS 2.yy arasında, filozoflarının açıklamalarında varlığı düzenleyen maddesel ilke hangi kavramla ifade edilmiştir?

- A) İdea
B) Logos
C) Arkhe
D) Oluş
E) Değişim

6-Antik Yunan medeniyetinin ilk filozofları evrenin temel bir ilkeye, ilk nedene (arkhe) dayanarak var olduğunu düşünmüş ve ona yönelik görüşler sunmuştur. Filozofların su, ateş ve hava gibi temel maddelere yönelik birbirinden farklı arkhe fikirleri olmuştur. Bu maddelerin yaygın olarak bulunması ve onların kullanılması zorunlu ihtiyaç olarak düşünüldüğünde filozoflara hak vermemek mümkün değildir.

7-Metne göre aşağıdaki ifadelerden hangisi filozofların ilk nedeni belirlemelerindeki temel dayanaktır?

- A) Akıl ilkelerinin kullanılması
B) Doğadaki maddelerin günlük yaşamda kullanılması
C) Her olayın bir nedeninin olması
D) Dinî kaynaklara başvurulması
E) İnsanların mitolojik fikirlere olan ilgisi

8-"Öğretmen öğrencisine yeni bir şey öğretmez, öğrencisinde zaten var olan bilgiyi doğru sorular sorarak açığa çıkartır." Sokrates bu görüşüyle aşağıdaki akımların hangisini savunmuştur?

- A) Rasyonalizm(Akılcılık)
B) Pragmatizm(Faydacılık)
C) Materyalizm(Maddecilik)
D) Empirizm(Deneycilik)
E) Nihilizm(Hiççilik)

9-"Sokrates'in Savunması" adlı eser hangi filozofa aittir?

- A) Demokritos
B) Sokrates
C) Aristoteles
D) Platon
E) Thales

12.10.2018

10-Aristoteles, Platon'un felsefesine aşağıdaki görüşlerden hangisiyle karşı çıkmıştır?

- A) Bilgiye ulaşma konusunda duyulara güvenilemez.
 B) Genelgeçer ve kesin bilgi ancak akıl yoluyla elde edilebilir.
 C) Varlık ideadır.
 D) İdealar ayrı bir dünyada bulunmaz.
 E) Sofistlerin göreceli ve şüpheci yaklaşımları kabul edilemez.

11-Aristoteles varlığın oluşunu dört nedenle açıklar. Bunlar maddi neden, formel (özel) neden, hareket ettirici neden ve ereksel (amaçsal) nedendir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu dört nedene ilişkin bir açıklama değildir?

- A) Sebep sonuç ilişkisi içinde bir oluşturm.
 B) Maddeye gerek duymadan kendiliğinden gerçekleşen nedendir.
 C) Oluşturma varılmak isteneni ifade eden nedendir.
 D) Maddenin şekil kazanmasında dıştan bir itiş, hareketi başlatan nedendir.
 E) Kendisinde veya kendisiyle bir şeyin olup bittiği nedendir.

12-Platon "Devlet" kitabında azercekliliğin iki yönünü dile aetirir. Bunları duvuların ve akılsal olanın vani İdeaların dünvası olarak isimlendirir. Her bir dünva için iki bilai sevivesinden bahsedilir. Bunlar ve episteme'dir. Platon'a göre. insan her iki dünvanın üvesidir. İnsan. içinde ver aldığı bedenivle duvulur dünvava aittir. Akılvla da İdealar dünvasının bilaisine ulaşabilmeve vatkindir. Duvarlar aracılıdıvla valnızca fizik nesnelere ulaşılabilirken: akıl nesnesi İdea olan bilai ve elde edebilir. Bu bilai türü episteme'dir. İnsan. bilaisini duvulur olanın ötesine. idealara davandırmadığı sürece kesin bir bilai ve ulaşmış olmaz. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğru bilgi ideaların bilgisidir.
 B) İdeaların bilgisi duyusal alana dayanır.
 C) Sanı duyusal alana aittir, bu nedenle yanıltıcıdır.
 D) İdealar salt akıl yoluyla bilinebilir.
 E) Duyusal alanın bilgisi kesin değildir.

13-Platon(Eflatun), varlıkların asıllarının idealar dünyasında olduğunu ve bizim gördüklerimizin birer yansıma olduğunu iddia eder. Buna karşı Aristoteles ise görünenler dışında ayrı bir dünyanın varlığını reddeder. Ona göre varlıkların asılları veya özleri bizzat varlıkların içindedir.

Buna göre Platon ve Aristoteles'in varlığa bakışlarında en önemli farklılık nedir?

- A) Varlık görünenden ibaret olmaması
 B) Varlıkların asıllarının idealar olması
 C) Görünenlerin nesneler olması
 D) Özlerin varlıkta içkin ya da aşkın olması
 E) Nesnelerin duyularla algılanması

14-Sofist filozoflardan Protagoras'ın en ünlü öğretisi insanın her şeyin ölçüsü olmasıdır. Bu öğretisi şöyle özetlenebilir: "Var olanların var olduklarının da, var olmayanların var olmadıklarının da ölçüsü insandır." Aslında bu düşünce doğa felsefesi filozoflarına bir tepki olarak yorumlanabilir. Bilindiği gibi doğa felsefesi filozofları her şeyin kendisinden oluştuğu bir ilk ilkenin yani 'arkhe'nin peşindeydiler. Bu ilkeye Thales su, Anaximandros sınırsız ve sonsuz anlamında aperion, Anaximenes 'hava', demişlerdir.

Parçaya göre sofistlerin ve ilk doğa filozoflarının cevap aradığı iki soru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varolan nasıl bilinebilir?-Varlığın ilk ilkesi nedir?
 B) Varolan nedir?-Bilgi kaç türdür?
 C) Varlık kaç türdür?-Bilgi nedir?
 D) Bilginin kaynağı nedir?-Varlık var mıdır?
 E) Hakikat nedir?-Evren nasıl oluşmuştur?

15-Var olan şeyler hakkında nesnel bir bilgiden bahsetmek olanaklı olmadığına göre, yapılması gereken çeşitli seçeneklerden daha yararlı olanı bulup onun peşinden gitmeye çabalamaktır. Sokrates bilgi konusunda sofistlerle aynı fikirde değildir. Ona göre insan varlığın bilgisine akıl yoluyla ulaşabilir. Akıl bilginin doğuştan taşıyıcısı durumundadır. Yapılması gereken uyku halindeki bu bilgiyi sorular yoluyla uyandırmaktır.

Parçaya göre Sokrates'in bilgi anlayışını sofistlerin bilgi anlayışından ayıran en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgiye ulaşmak için bir çaba gerekmesi
 B) Bilginin ölçütü uygulamada işe yaraması
 C) Mutlak bilgiye ulaşılabilir olması
 D) Duyularımızın yanıltıcı olabilmesi
 E) Duyularla elde edilen bilginin doğru olması

16-Filozoflar, tözü; değişen durumlara karşı kalıcı olan, kendi kendine var olan, var oluşu için başka bir şeye ihtiyacı olmayan ilk varlık olarak açıklamışlardır.

Buna göre töz hakkındaki aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Var olmak için kendinden başka varlığa ihtiyaç duymayan varlıktır.
 B) Temel niteliği yalnız başına var olmaktır.
 C) Evrensel değişim prensibiyle uyumludur.
 D) Mutlak olduğu için başka bir varlığa ihtiyaç duymaz.
 E) Bölünmez, parçalanmaz yalın varlıktır.

17-Konfüçyüs'a göre "Zenginlik ve şeref herkesin istediği şeylerdir. Eğer bunlar doğru bir yolda kazanılmazsa pek çabuk kaybedilir. Fakirlik ve düşkünlük insanların nefret ettiği şeylerdir. Eğer insanlar dürüst davranmazlarsa kendilerini bunlardan sıyırmalarının imkânı yoktur."

Bu açıklama ile Konfüçyüs, felsefenin hangi konusuna vurgu yapmıştır?

- A) Bilgi
 B) Spor
 C) Varlık
 D) Siyaset
 E) Ahlak